

**CONCEPTNOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE REGIORAAD
OP 17 OKTOBER 2017**

Voorzitter: D. Bijl (lid DB-VVD-Purmerend)

Secretaris: A. Joustra

Aanwezig:	
R. Alberts	(SP-Amsterdam)
H. Aslander	(Stadspartij-Purmerend)
J.W. Bakker	(BBA-Amstelveen)
N.T. Bakker	(SP-Amsterdam)
M. van der Beek	(ChristenUnie-Zaanstad)
H.J. van den Bergh	(PvdA-Amstelveen)
S.R.H. Blom	(GroenLinks-Amsterdam)
H.B. Boldewijn	(PvdA-Amsterdam)
J. Bos, plv. L. de Vré	(CDA-Ouder-Amstel)
M.W. van Dijk	(Forza! Haarlemmermeer-Haarlemmermeer)
R.M. Dral	(GroenLinks-Oostzaan)
B. van Elden	(VVD-Purmerend)
Z.D. Ernsting	(GroenLinks-Amsterdam)
B.O.J.R. Glaubitz	(D66-Amsterdam)
R.J. Groen	(GroenLinks-Amsterdam)
K. de Haan	(D66-Diemen)
M.E. van den Heuvel	(D66-Amsterdam)
A. de Jong	(CDA-Edam-Volendam)
T. de Jong	(D66-Purmerend)
E.A.M. Karregat	(VVD-Edam-Volendam)
S. Kukenheim	(lid DB-D66-Amsterdam)
J.F.W. van Lammeren	(PvdD-Amsterdam)
P.J.M. Litjens	(lid DB-VVD-Amsterdam)
R.R. Mathkor-van Bennekom	(GroenLinks-Zaanstad)
S. Mbarki	(PvdA-Amsterdam)
J.P. Meegdes	(D66-Haarlemmermeer)
N.F. Mulder	(GroenLinks-Haarlemmermeer)
S. Mutluer	(PvdA-Zaanstad)
M.D. Polak	(VVD-Uithoorn)
T.M.C. van Raaij	(VVD-Edam-Volendam)
D.D. Reneman	(lid DB-VVD-Haarlemmermeer)
A.J.M. Scholten	(lid DB-PvdA-Diemen)
M.L. Sedee-Schuitemaker	(CDA-Haarlemmermeer)
H.P. Spijker	(EEN Haarlemmermeer-Haarlemmermeer)
P.C. Tange	(burgemeester Wormerland)
R.K. Torn	(VVD-Amsterdam)
A. Verschuren	(lid DB-CDA-Zaanstad)
T.F.M. Verlaan	(CDA-Aalsmeer)

W.B. Vervenne	(VVD-Amsterdam)
B.L. Vink	(D66-Amsterdam)
J. de Vries	(D66-Zaanstad)
J.S.A. Vroege	(D66-Amsterdam)
E. van der Waal	(D66-Amstelveen)
M. Wilmans	(PvdA-Landsmeer)
J.J. Wortel	(GroenLinks-Waterland)
Afwezig:	
P.J.M. van den Berg	(PvdA-Amsterdam)
W. Booij-van Eck	(PvdA-Haarlemmermeer)
M. ten Bruggencate	(D66-Amsterdam)
T.W. Dijk	(VVD-Amsterdam)
J.R.P.L. Dings	PvdA/GroenLinks-Beemster)
E.A. Flentge	(SP-Amsterdam)
F. Hoekstra	(Gemeentebelangen-Uithoorn)
D. Kuin	(Aalsmeerse Belangen-Aalsmeer)
A. Molenaar	(DZ-Zaanstad)
G.J. Ram	(VVD-Zaanstad)
W. van Soest	(PvdO-Amsterdam)
E. Ünver	(PvdA-Amsterdam)
T.K. van Wijnen	(GroenLinks-Amstelveen)

1. OPENING

De **VOORZITTER** opent de vergadering om 20.45 uur en heet de aanwezigen welkom. Spreker staat stil bij het overlijden van de voorzitter, burgemeester Van der Laan. In deze zaal heeft de gemeenteraad van Amsterdam hem vorige week op waardige en indrukwekkende wijze herdacht. Afgelopen vrijdag en zaterdag hebben velen, van binnen en buiten de stad, afscheid van hem genomen. Op deze bijeenkomsten is gebleken hoe belangrijk hij was en hoe hij gemist zal worden. De vergaderingen van de Stads- en Vervoerregio heeft hij zelden bijgewoond, niet uit gebrek aan interesse maar omdat het goed ging. Hij wilde zich op andere zaken richten die die aandacht meer nodig hadden. Uit zijn inspanningen voor de Metropoolregio Amsterdam bleek dat hij de samenwerking tussen gemeenten belangrijk vond. Ook zette hij zich in om de samenwerking binnen de Stadsregio verder te brengen in de Vervoerregio. De afscheidswaarden van de heer Van der Laan hebben veel indruk gemaakt en het is aan de inwoners van de stad Amsterdam en van de regio om daarnaar te handelen.

De heer Van der Laan wordt tijdens een moment van stilte herdacht.

2. VASTSTELLEN AGENDA

De **VOORZITTER** deelt mee dat twee moties zijn aangekondigd die zullen worden behandeld als agendapunt 9 en agendapunt 10.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

De **VOORZITTER** stelt vast dat 41 leden aanwezig zijn en daarmee is het quorum bereikt. Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Van den Berg, Booij-Van Eck, Ten Bruggen-cate, de heren Dijk, Dings, Flentge, Hoekstra, Kuin, Molenaar, Ram, mevrouw Van Soest, de heer Ünver en mevrouw Van Wijnen.

3. VASTSTELLEN NOTULEN REGIORAAD EN VOORSESSIE D.D. 11 JULI 2017

De verslagen van 11 juli 2017 worden ongewijzigd vastgesteld.

4. MEDEDELINGEN

De **VOORZITTER** heeft geen mededelingen.

5. INGEKOMEN STUKKEN

De **VOORZITTER** stelt vast dat de raad de ingekomen stukken en de wijze van afdoening voor kennisgeving aanneemt.

6. MONDELINGE/SCHRIFTELIJKE VRAGEN

De **VOORZITTER** stelt vast dat geen mondelinge of schriftelijke vragen zijn gesteld.

7. BESTUURSRAPPORTAGE 2017

Zonder beraadslaging besluit de Regioraad overeenkomstig het voorstel.

8. BESTUURLIJKE ORGANISATIE EN WERKWIJZE VERVOERREGIO – SAMENSTELLING BESTUURSORGANEN

Zonder beraadslaging besluit de Regioraad overeenkomstig het voorstel.

9. MOTIE 'ONDERZOEK DOORTREKKEN LIJN 19'

De **VOORZITTER** verzoekt een van de indieners de motie toe te lichten.

De heer **DE HAAN** denkt dat de motie voor zich spreekt maar is graag bereid om vragen te beantwoorden.

Motie 1.

K. de Haan (D66 Diemen), J.S.A. Vroege (D66 Amsterdam)

"De regioraad van de Vervoerregio Amsterdam, in vergadering bijeen op 17 oktober 2017;

overwegende dat:

- de huidige tramlijn 9 met ingang van het nieuwe lijnennet in 2018 een gewijzigde route rijdt en vanaf dat moment tramlijn 19 wordt;
- in het verleden op verschillende momenten onderzoek is gedaan naar de haalbaarheid en wenselijkheid om de route van tramlijn 19 door te trekken richting Amsterdam-Zuidoost of Diemen-Zuid;
- ten tijde van die onderzoeken de haalbaarheid en wenselijkheid van het doortrekken niet voldoende haalbaar en/of wenselijk was;
- er zowel in Amsterdam-Zuidoost, grenzend aan Diemen, als in Holland Park in Diemen-Zuid in de afgelopen en in de komende jaren een forse toename van het aantal woningen is;
- het, gezien deze toename van het aantal woningen, op zijn plaats lijkt om op korte termijn een nieuw haalbaarheidsonderzoek naar de verlenging van tramlijn 19 richting Diemen-Zuid of de Verrijn Stuartweg uit te voeren;

verzoekt het dagelijks bestuur om:

- op korte termijn een nieuw onderzoek uit te voeren naar de haalbaarheid en wenselijkheid van de verlenging van tramlijn 19 richting station Diemen-Zuid of de Verrijn Stuartweg;
- de uitkomsten van dit onderzoek ter bespreking voor te leggen aan de regioraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **VOORZITTER** geeft de heer Litjens gelegenheid om te reageren.

Portefeuillehouder **LITJENS** verwijst naar de Verkenning tram 9 die in 2011 is vastgesteld. De MKBA-score voor het doortrekken van de lijn was 0,1 en daarom is besloten hier niet verder mee te gaan. In 2017 is de situatie opnieuw tegen het licht gehouden. Nog niet zo lang geleden zijn alle projecten die zich zouden kunnen lenen voor de Investeringsagenda OV, stad en regio geïnterviewd maar daarin is dit onderzoek uit 2017 niet genoemd. Spreker vindt het geen bezwaar om de woningbouwprognoses en de plannen die nog in de pijplijn zitten tegen dat onderzoek te houden om te kijken of dat een ander licht op de zaak werpt. In december 2017 wordt de inventarisatie voor de Investeringsagenda aan de regioraad voorgelegd. De nieuwe doorrekening van het doortrekken van lijn 19 zal aan de stukken worden toegevoegd zodat de regioraad zich over de wenselijkheid ervan kan uitspreken. Spreker benadrukt te verwachten dat de MKBA-score nog steeds heel laag zal zijn.

De heer **DE HAAN** vraagt wanneer het onderwerp aan de orde komt als december 2017 niet wordt gehaald.

Portefeuillehouder **LITJENS** zegt toe dat het dan in de daaropvolgende regioraad zal worden besproken.

De heer **DE HAAN** beschouwt deze toezegging als het overnemen van de motie en trekt de motie daarom in.

De **VOORZITTER** sluit het agendapunt hiermee af.

10. MOTIE 'VOORNEMEN TOT AANPASSING CONCESSIE AMSTERDAM'

De **VOORZITTER** verzoekt de heer Vroege de motie toe te lichten.

De heer **VROEGE** herinnert aan de extra voorsessie van 26 september 2017 die werd ingelast omdat de brief van het DB van juli 2017 over het intrekken van een belangrijke voorwaarde van de concessie veel vragen bij de regioraad opriep. Niemand in concessieland kan een voorbeeld van een situatie noemen waarin dit al eens eerder is gebeurd en daarom lijkt het D66 verstandig om hiervan af te zien. Er zijn andere mogelijkheden om de concessie op basis van de nog te verrichten metingen na de openstelling van de Noord/Zuidlijn te verlengen maar die verlangen een actieve houding van het DB. Het gaat D66 echt een stap te ver om de belangrijke voorwaarde van klanttevredenheid overboord te zetten. Het geeft ook het slechte signaal af naar de reizigers dat niet verwacht wordt dat het nog goed komt met de Noord/Zuidlijn. Spreker verwacht echter dat reizigers na september of oktober 2018 blij zullen zijn. Het DB mag over deze kwestie zelfstandig beslissen maar D66 wil dat vanuit de regioraad een duidelijk signaal wordt gegeven om dit niet te doen.

Motie 2.

J.S.A. Vroege (D66 Amsterdam)

"Ondergetekende heeft de eer u voor te stellen:

de raad, gehoord de discussie tijdens de voorsessie van de regioraad van 26 september 2017;

overwegende:

- het besluit van het dagelijks bestuur het voornemen uit te spreken om, naar aanleiding van een mondeling verzoek daartoe van het GVB in het bestuurlijk team indienststelling Noord/Zuidlijn van 20 juli 2017, artikel 57 van het Aangepast Concessiebesluit Amsterdam 2012 te wijzigen door lid 6, sub d van dit artikel te schrappen;

spreekt uit:

- dat klanttevredenheid van reizigers zeer belangrijk is, en dit geen inzet kan zijn van uitruil in de onderhandeling met concessienemers gedurende de looptijd van de concessie;

verzoekt het dagelijks bestuur:

- af te zien van het voornemen het concessiebesluit op het punt van klanttevredenheid zoals geformuleerd te wijzigen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Portefeuillehouder **LITJENS** zegt dat het geen reden is dit niet te doen omdat het in concessieland nog nooit eerder is gedaan. Spreker vraagt zich ook af of de bepaling zoals die in deze concessie is opgenomen, elders ook wordt toegepast. Het DB heeft vooral naar de logica gekeken. Het klopt dat klanttevredenheid heel belangrijk is. In de vorige sessie is gezegd dat deze via de bonus-malussystematiek ieder jaar wordt gemeten; op basis van het rapportcijfer wordt

bepaald of de vervoerder een bonus of malus krijgt en dat zal er zeker toe leiden dat deze hard aan de slag zal gaan met de klanttevredenheid. Uit een van de stukken blijkt hoe het GVB dat in de komende jaren denkt te gaan doen. Het DB heeft geconstateerd dat er twee redenen zijn om de concessie aan te passen, namelijk het niet op tijd kunnen opleveren van het beveiligingssysteem voor het bestaande net plus de Noord/Zuidlijn, en de wens van het DB om de start van de exploitatie van de Noord/Zuidlijn verder te vertragen dan juli 2018. Dat zal waarschijnlijk leiden tot aanmerkelijk lagere scores voor de klanttevredenheid. Hetzelfde geldt overigens voor de twee andere concessies. Het DB wil hier niet achteraf pas rekening mee houden maar wil vooraf duidelijkheid verschaffen, vooral omdat alle inspanning erop gericht moet zijn de Noord/Zuidlijn in bedrijf te nemen. Het is niet constructief om achteraf allerlei discussies te krijgen over de klanttevredenheid. Via de bonus-malussystematiek houdt het DB de vinger aan de pols. Spreker ontraadt de motie.

De heer **VROEGE** stelt vast dat in 2012 bewust voor deze voor concessievoorwaarden is gekozen. Iedereen wist toen al dat geen enkele datum een harde datum zou zijn. De huidige datum, augustus 2018, is ook allang bekend. Het GVB zet nu pas, op het laatste moment, het DB het mes op de keel. De communicatie met de reizigers zodat deze zich goed kunnen voorbereiden, zal heel belangrijk worden. Dat is een betere manier om de problemen het hoofd te bieden dan het schrappen van de klanttevredenheid.

De **VOORZITTER** stelt de andere leden in de gelegenheid te reageren.

De heer **ERNSTING** vraagt het DB met welke risico's rekening gehouden moet worden als de motie wordt aangenomen.

Portefeuillehouder **LITJENS** gaat er niet van uit dat het aannemen van de motie forse consequenties zal hebben. Spreker kan dit echter niet met 100% zekerheid zeggen.

- In 2012 is in de concessievoorwaarden een Kan-bepaling opgenomen op grond waarvan aan de hand van vier criteria wordt beoordeeld of de concessie wel of niet wordt verlengd. Die bepaling gaat pas een rol spelen op het moment dat op een van die vier punten ondermaats wordt gepresteerd en dat kan dan een reden zijn om in 2019 te besluiten de concessie niet automatisch te verlengen.
- In november 2018 zullen de klanttevredenheidcijfers wellicht slecht uitvallen door de ingebruikname van de Noord/Zuidlijn in juli 2018 en door het in de lucht houden van twee verschillende beveiligingssystemen. De heer Vroege gaat eraan voorbij dat over de vertraging van de Noord/Zuidlijn pas medio 2016 een besluit is genomen. In het voorjaar van 2017 werd pas duidelijk dat de flipvariant, het knippen van de twee beveiligingssystemen, moest worden doorgevoerd. Er is ten opzichte van 2012 wel degelijk een nieuwe situatie ontstaan.
- De komende negen maanden wordt alles op alles gezet om dit varkentje te wassen maar er is nu eenmaal sprake van een aantal onzekerheden, ook voor het GVB. Spreker heeft zeker niet het gevoel dat hem het mes op de keel is gezet. Het DB constateert dat het verstandig is om klare wijn te schenken en de concessie op dit punt aan te passen. In de eerste brief aan de Regioraad is verzuimd de zin op te nemen dat "klanttevredenheid overigens een belangrijk element in de concessie blijft, namelijk via de gebruikelijke bonus-malussystematiek die in de afgelopen jaren met het GVB is gehanteerd."

- Nergens blijkt uit dat het GVB zich niets aan de reizigerstevredenheid gelegen laat liggen. Integendeel, spreker heeft de indruk dat er heel hard aan wordt gewerkt om de overgang naar een nieuw lijnennet zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Mevrouw **MATHKOR** heeft de volgende vragen.

- Is er al iets definitief met het GVB overeengekomen of toegezegd?
- Kan de portefeuillehouder iets zeggen over het advies van de RAR?
- Een bonus-malusregeling werkt op basis van klachten en dat is net iets anders dan een klanttevredenheidonderzoek waarbij reizigers worden ondervraagd.

Portefeuillehouder **LITJENS** reageert als volgt.

- De RAR is hier niet gelukkig mee. Het advies zit bij de ingekomen stukken. Spreker is van mening dat de RAR er ten onrechte van uitgaat dat het GVB snel een vrijblijvend onderzoekje doet naar klanttevredenheid. In een artikel in Het Parool, dat overigens vol met fouten stond, waren woorden van gelijke strekking te vinden. Spreker benadrukt dat het gaat om een landelijk onderzoek naar klanttevredenheid dat ieder jaar, op dezelfde manier, wordt uitgevoerd. Dit onderzoek is een goede maatstaf.
- Bij de bonus-malusregeling wordt een aantal zaken betrokken, zoals de reizigerstevredenheid, het rapportcijfer van de meting in de maand november van ieder jaar, de punctualiteit van de ritten, en ongetwijfeld ook klachten.

De heer **VROEGE** zegt dat de eerste brief van de bewoners was en dat het niet zo gek is dat die niet precies weten hoe het zit. De regioraad is overigens pas eind juli 2017 op de hoogte gesteld; spannende dingen gebeuren blijkbaar als mensen op vakantie zijn. Stel, het DB besluit de concessie intact te laten. Heeft de heer Litjens aanwijzingen dat het GVB anders dan 100% medewerking gaat verlenen aan het in bedrijf stellen van de Noord/Zuidlijn?

Portefeuillehouder **LITJENS** vindt dat een bewoner, bestuurder of politicus die zich in de media uit, zich op de hoogte moet stellen van details zodat hij weet waarover het gaat.

- De Regioraad is in juli 2017 op de hoogte gesteld van de flipvariant maar dat was nog voor de zomervakantie.
- Er is geen definitieve overeenkomst want het ligt hier op tafel. Wanneer de motie wordt aangenomen, zal het DB ernaar moeten handelen.

Mevrouw **MATHKOR** verzoekt om een korte schorsing

Schorsing.

De **VOORZITTER** heropent de vergadering.

Mevrouw **MATHKOR** wenst een stemverklaring af te leggen. Hoewel GroenLinks klanttevredenheid zeer belangrijk vindt, gaat de motie voorbij aan de complexiteit van de situatie. Spreekster zal tegen de motie stemmen. GroenLinks dringt erop aan bij volgende aanbestedingen meer kwalitatieve normen op te nemen. Het is jammer dat de uitleg over het bonus-malussysteem niet in de eerste brief stond.

Mevrouw **ALBERTS** wenst een stemverklaring af te leggen. De SP vindt klanttevredenheid ook heel belangrijk maar met deze motie bestaat het risico dat de concessieverlenging van rechtswege gaat worden gemist. Spreekster stemt tegen de motie.

De heer **POLAK** wenst een stemverklaring af te leggen. De VVD sluit zich aan bij de stemverklaring van mevrouw Mathkor.

De heer **BOLDEWIJN** wenst een stemverklaring af te leggen. De PvdA staat achter het standpunt van mevrouw Mathkor. Spreker stemt tegen de motie.

De heer **VROEGE** wenst een stemverklaring af te leggen. Spreker zal voor stemmen want de reiziger heeft weinig aan mooie woorden.

De **VOORZITTER** brengt de motie van D66 in stemming.

De motie wordt verworpen met 30 stemmen tegen en 11 stemmen voor.

De **VOORZITTER** dankt de aanwezigen voor hun bijdrage en sluit de vergadering om 21.25 uur.